

Boeren lokken akkervogels, met succes

nieuws

Verspreid over Vlaanderen worden verschillende projecten op poten gezet om akker- en weidevogels naar landbouwgrond te lokken. Die hebben het vaak moeilijk in het veranderende landbouwlandschap die met steeds efficiëntere oogstechnieken het leefgebied van de vogels onder druk zet. Daarom leveren verschillende landbouwers extra inspanningen om de biodiversiteit een duwtje in de rug te geven. Dat levert soms mooie resultaten op. Zo zijn deze zomer jongen van de grauwe kiekendief uitgevlogen in Westvleteren.

10 AUGUSTUS 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:56

Lees meer over:

akkervogel

Vlaamse Landmaatschappij

beheerovereenkomst

Op landbouwpercelen van de Sint-Sixtusabdij van het West-Vlaamse Westvleteren zijn 6 jongen uitgevlogen van de grauwe kiekendief, een broedvogel die ernstig bedreigd is. "Het waren de enige broedgevallen van deze soort dit jaar in Vlaanderen. De samenwerking tussen de broeders van de Sint-Sixtusabdij, de lokale landbouwer, een aantal overheidsinstellingen en een gedreven groep enthousiaste vogelaars verliep voorbeeldig", zegt Wim Bovens van Natuurwerkgroep De Kerkuil.

Eind april 2020 werd in Westvleteren, een deelgemeente van Vleteren, een mannetje grauwe kiekendief opgemerkt. "Enkele dagen later werd deze vogel vergezeld van een vrouwtje. Het paartje vertoonde een uitgesproken voorkeur voor een grasveld palend aan de Sint-Sixtusabdij. Het koppel werd goed op gevolgd en al gauw kon worden vastgesteld dat er ook een tweede paartje aanwezig was. Vanaf dan werden de vogels dagelijks opgevolgd om uit te zoeken of er sprake zou kunnen zijn van een broedgeval. Met succes: een team van enthousiaste vrijwilligers slaagde erin om twee nesten te lokaliseren", meldt Natuurpunt.

De vogelliefhebbers legden contact met de abdij, die eigenaar is van de percelen waarop beide nesten zich bevinden. "De gronden worden echter verpacht. Met de landbouwer werd afgesproken dat hij tijdig zou laten weten wanneer hij de percelen zou maaien zodat enkele dagen voor de geplande maaidatum beide nestlocaties konden worden uitgerasterd. Door een beperkte oppervlakte rond het nest ongemaaid te laten, konden de grauwe kiekendieven ongehinderd verder broeden en kon ook de landbouwer het grootste deel van het perceel maaien. Er werd ook een latere maaidatum afgesproken waarvoor de landbouwer ook vergoed is. Een win-win voor natuur en landbouw", zegt Bovens.

De boer kreeg van de Vlaamse overheid een subsidie speciaal gericht op het beschermen van een aantal zeldzame broedvogels zoals de grauwe kiekendief, de bruine kiekendief en de kwartelkoning.

Op 8 juli kregen alle jongen in het nest een wetenschappelijke ring door medewerkers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Acht dagen later vloog het eerste jong uit en intussen zijn alle zes jongen uitgevlogen. De broedgevallen in Westvleteren zijn slechts het vijfde en zesde in Vlaanderen sinds 2000.

“ Dit is een win-win voor natuur en landbouw

Wim Bovens - Natuurwerkgroep De Kerkuil

Beheerovereenkomsten bewijzen hun nut

Sinds 2000 bestaat het systeem van beheerovereenkomsten (BO), dat boeren aanmoedigt om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Landbouwers kunnen vrijwillig zo'n vijfjarige overeenkomst aangaan met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). In ruil voor extra inspanningen voor milieu, natuur en biodiversiteit krijgt de boer jaarlijks een vergoeding. De maatregelen die ze uitvoeren dragen onder meer bij aan erosiebestrijding, de bescherming van akker- en weidevogels en de buffering van kwetsbare landschapselementen. Het gaat dan onder meer om de aanleg van gemengde grasstroken, de zaai van voedselgewassen en aangepast mest- en maaibeheer.

Meer dan 3.800 landbouwers hebben vandaag een of meerdere beheerovereenkomsten met VLM lopen, goed voor ruim 12.000 hectare landbouwgrond. Vooral de akkervogelmaatregelen worden breed ingezet en omvatten 4.000 hectare. Dat is nodig want de populatie akkervogels is de laatste decennia sterk afgenomen.

3800

Aantal landbouwers met een BO

12000

hectare landbouwgrond onder BO

4000

hectare landbouwgrond met
akkervogelmaatregelen

Uit onderzoek van de Universiteit van Hasselt is gebleken dat zowel de diversiteit aan insecten als de aantallen hoger zijn in de beheerovereenkomsten dan in andere gewassen. In sommige gewassen zoals graan, grasklaver en raaigras wordt dan wel bijna dezelfde hoeveelheid insecten aangetroffen, maar het gaat dan om kleine insecten die vermoedelijk geen deel uitmaken van het akkervogeldieet, zoals vliegjes en muggen. Voor larven, rupsen, sprinkhanen, kevers en spinnen moeten akkervogels foerageren in de beheerovereenkomsten, zo toont de studie aan. Ook uit observaties en camerabeelden bleek dat veldleeuweriken en gele kwikstaarten de voorkeur geven aan dit 'stapelvoedsel'. De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat beheerovereenkomsten voor akkervogels lonen. In goed gekozen gebieden streeft VLM er naar om 8 tot 10 procent van de landbouwoppervlakte akkervogelvriendelijk aan te leggen met behulp van beheerovereenkomsten. Het soortenbeschermingsplan grauwe kiekendief heeft bijzondere aandacht voor gebiedscoördinatie, met ruimte voor het motiveren en

enthousiasmeren van landbouwers, vernieuwende opvolgings- en monitoringstechnieken en het verkennen van nieuwe maatregelen. Die aanpak stemt volgens VLM hoopvol en is ook voor andere akkervogels interessant.

Meer [info over beheerovereenkomsten](#) voor akkervogels vind je op de website van VLM.

Bron: Belga / Eigen verslaggeving

Beeld: Freek Verdonckt

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra